

Les 1 Soldaten uit Rome

In Nederland woonden verschillende stammen, de **Germanen**.

Het waren boeren die eenvoudig leefden.

Toen kwamen de **Romeinen**. Ze waren afkomstig uit Rome in

Italië. Zij veroverden het land en werden de baas. Ze droegen kleurige kleren, woonden in

huizen van steen, konden schrijven en hadden een goed leger. De soldaten waren

verdeeld in grote groepen: **legioenen**.

De Romeinen hadden goede **tactieken** om te vechten en hun land te besturen, zoals de schildpadformatie en **verdeel en heers**.

Les 2 Het Romeinse leger

Het Romeinse leger kwam tot aan de Rijn in Nederland. Die rivier werd de grens van het

Romeinse Rijk.

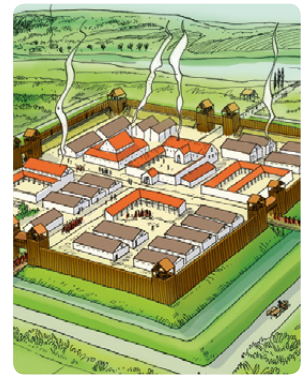
De Romeinen noemden die grens de **limes**. Langs de

legerplaatsen en

wachttorens. In een legerplaats woonden en werkten de Romeinen. Romeinse soldaten

hadden veel **discipline**: ze moesten elke dag oefenen met vechten, hard werken en goed luisteren naar hun bazen. Germanen mochten ook soldaat worden bij de Romeinen.

Zo leerden ze veel van elkaar.

de Germanen

Stammen die in de tijd van de Romeinen in Nederland woonden.

de Romeinen

Mensen uit Rome. Zij waren een tijd de baas over veel landen.

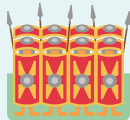

het legioen

Een groep van ongeveer zesduizend soldaten in het Romeinse leger.

de tactiek

Een slimme manier om je doel te bereiken, bijvoorbeeld de schildpadformatie.

verdeel en heers

Een tactiek waarbij men ervoor zorgde dat vijanden ruzie met elkaar kregen, zodat de vijand minder sterk was.

het Romeinse Rijk

Het gebied dat de Romeinen veroverd hadden en waar zij de baas waren.

de limes

De grens van het Romeinse Rijk. In Nederland liep de grens langs de rivier de Rijn.

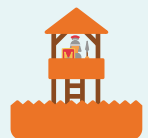
de legerplaats

Een plek waar heel veel soldaten bij elkaar wonen. Er staat een muur omheen en vanaf de wachttorens bewaken soldaten de plaats.

de wachttoeren

Een toren of hoog gebouw waar wachters op de uitkijk staan om een plek te bewaken.

de discipline

Gehoorzaam alle bevelen opvolgen en hard werken.

Les 3 Weg met de Romeinen!

In de Betuwe woonden de **Bataven**, zij konden goed samenwerken met de Romeinen.

Een van de Bataven was **Julius Civilis**.

Hij was soldaat bij de Romeinen. Toen alle Bataafse jongens in het Romeinse leger moesten, kwamen de Bataven in opstand. Julius werd de leider van deze **Bataafse Opstand**. Eerst wonnen de Germanen, maar jaren later wonnen de Romeinen weer. Na de opstand was het lang rustig. Maar het Romeinse Rijk werd steeds minder sterk. Er kwamen **volksverhuizingen**. Stammen begonnen rond te trekken en staken de limes over.

Het was niet meer veilig in het rijk.

Langzaam trokken de Romeinen zich terug.

de Bataven

Germaanse mensen die op Bataveneiland woonden. Dat noemen we nu de Betuwe.

Julius Civilis

Een Bataafse soldaat die de leider was van de Bataafse Opstand.

de Bataafse Opstand

Tijdens de Bataafse Opstand verzetten de Bataven zich tegen de Romeinen.

de volksverhuizing

Als een volk naar een ander woongebied trekt.

Vind een antwoord

Om de geschiedenis beter te begrijpen onderzoek je gebeurtenissen. Je stelt jezelf vragen. De informatie die je verzamelt, helpt je om antwoorden te vinden.

Les 1

Je hebt een historisch experiment uitgevoerd. Zo kun je erachter komen hoe de schildpadformatie werkte.

Les 2

Je hebt een kaart gebruikt om de limes in te tekenen. Zo kun je erachter komen of jouw woonplaats binnen het Romeinse Rijk ligt.

Les 3

Je hebt Romeinse overblijfselen op een kijkplaat herkend. Zo kun je erachter komen wat de Romeinen hebben achtergelaten.

Zo leer je voor de toets

- Bekijk de samenvatting.
- Leer de teksten en de dik gedrukte woorden.
- Vraag iemand om je te overhoren.

De toets is op .....

romein

